

TARIMSAL İŞLETMELERİN FİZİKİ VARLIKLARINA YÖNELİK YATIRIMLAR

BİLGİ KİTAPÇIĞI

9. ÇAĞRI DÖNEMİ

BAŞVURULAR NEREYE VE NASIL YAPILIR?

Kurum, 'Başvuru Çağrı İlanı' yayınlar ve yatırımcıları proje sunmaya davet eder. Başvurular, başvuru çağrı ilanında belirtilen tarihler arasında yatırımın uygulanacağı ilde bulunan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu İl Koordinatörlüğü'ne elden yapılır. Başvuru formu ve ekleri, teknik proje ve iş planı başvuru çağrı ilanında belirtilen şekilde doldurulup İl Koordinatörlüğü'ne teslim edilmelidir.

GENEL HUSUSLAR

IPARD desteklerinden faydalanabilmek için başvuru sahibi gerçek kişi ise kendisi, tüzel kişi ise temsil ve ilzama yetkili kişi(ler) 18 yaşını doldurmuş olmalı ve 65 yaşından büyük olmamalıdır. Başvuru sahipleri vergi sistemine kayıtlı olmalıdır. Ayrıca başvuru sahiplerinin devlete ödenmemiş vergi ve sosyal güvenlik borçlarının bulunmaması gerekmektedir. Kamu tüzel kişilikleri ve kamu hissesi %25'ten fazla olan tüzel kişilikler uygun değildir.

Yatırım kapsamında destek tutarının belirlenmesine esas olacak uygun harcamalar; makine- ekipman alımı, yapım işleri, hizmet alımı ve görünürlük harcamalarıdır. Motorlu araçlar uygun harcama kapsamında desteklenmemektedir. Başvuru sahipleri yatırımlarını, yatırımın bitiminden itibaren 5 yıl süresince devam ettirmelidir.

Başvuru sahibi, aynı çağrı döneminde birden fazla proje başvurusunda bulunamaz. Başvuru sahipleri, ancak bir yatırımı sona erdikten -nihai ödmeden- sonra IPARD desteğine yeniden başvurabilir. Uygun harcamalar vergiden muaftır.

IPARD II Programı kapsamında, yararlanıcılarca gerçekleştirilen yatırımlar için geri ödemesiz destek (hibe) sağlanmaktadır. Destek, yatırımın sonunda verilmektedir.

TARIMSAL İŞLETMELERİN FİZİKİ VARLIKLARINA YÖNELİK YATIRIMLAR TEDBİRİ KAPSAMINDA DESTEKLENEN SEKTÖRLER NELERDİR?

- Süt,
- Et (Kırmızı Et ve Kanatlı Eti),
- Yumurta Tavukçuluğu sektörleri desteklenecektir.

IPARD PROGRAMI SIRALAMA KRİTERLERİ NEDEN ÖNEMLİDİR?

Her çağrı döneminde, tedbirler için başvuru çağrı ilanlarında belirtilen bütçeler kullanılır. Uygun başvuruların sıralanması, IPARD Programında yer alan sıralama kriterlerinde belirlenen puanlamaya göre gerçekleştirilir. Sıralama işlemi süresince, her tedbir için ayrılan bütçe dikkate alınır. Başka bir deyişle, destek ayrılan bütçe ile de sınırlıdır.

Bu tedbir kapsamında, sıralama kriterlerinden 30 puandan az alan başvurular uygun olarak değerlendirilmeyip, reddedilecektir.

Yararlanıcı, başvurunun değerlendirilmesi sırasında kendisine puan sağlamış olan IPARD sıralama kriterlerini, sözleşme dönemi boyunca devam ettirmekle yükümlüdür. Söz konusu sıralama kriterlerine göre yararlanıcının durumunda sonradan herhangi bir değişiklik olduğunda, TKDK puanı yeniden değerlendirme hakkına sahiptir. Bu değerlendirme sonucu puanın, yararlanıcıyı ilgili çağrıda TKDK tarafından desteklenecek projeler listesinin dışında bırakacak ölçüde düşmesi halinde, TKDK Sözleşmeyi fesih etme hakkına sahiptir.

TARIMSAL İŞLETMELERİN FİZİKİ VARLIKLARINA YÖNELİK YATIRIMLAR TEDBİRİ SIRALAMA KRİTERLERİ

No	Kriter	Kriter Puanı	Maksimum Puan	
1	Sektörler	Toplam uygun harcama tutarı;	30	
	Süt, Kırmızı et ve Yumurta tavukçuluğu sektörleri için;	400.000 Avro'dan fazla ise;		0
		300.000 Avro ve 400.000 Avro (dahil) arasında ise;		10
		200.000 Avro ve 300.000 Avro (dahil) arasında ise;		20
		200.00 Avro'ya eşit ya da 200.000 Avro'dan az ise;		30
	Kanatlı eti sektöründe broyler ve hindi için;	200.000 Avro'dan fazla ise;		0
		150.000 Avro ve 200.000 Avro (dahil) arasında ise;		10
		100.000 Avro ve 150.000 Avro (dahil) arasında ise;		20
		100.000 Avro'ya eşit ya da 100.000 Avro'dan az ise;		30
	Kanatlı eti sektöründe kaz için;	100.000 Avro'dan fazla ise;		0
		60.000 Avro ve 100.000 Avro (dahil) arasında ise;		10
		25.000 Avro ve 60.000 Avro (dahil) arasında ise;		20
25.000 Avro'ya eşit ya da 25.000 Avro'dan az ise;		30		
2	Başvuru sahibi veya tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili kişiler (tüzel kişilikler için) kadın ise	10	10	
3	Başvuru mevcut aktif tarımsal işletmelerin modernizasyonunu kapsıyor ise	20	20	
4	Başvuru sahibi yatırım uygulama alanının sahibi ise	10	10	
5	Başvuru sahibinin IPARD kapsamında imzalanmış bir sözleşmesi yok ise	10	10	
6	Başvuru sahibi gerçek kişi veya üretici örgütü veya hakim ortağı (ortaklık payının %50'den fazla) üretici örgütü olan bir tüzel kişilik ise	20	20	
TOPLAM		100	100	

ÖNEMLİ NOT: Dokuzuncu çağrı ilanı çerçevesinde, yukarıda belirtilen alt ve üst limitlerin hesaplanmasında Avro kuru 1 Avro = 7,2475 TL olarak kullanılacaktır.

KİMLER BAŞVURABİLİR?

- Bu tedbirin yararlanıcıları, kamu tüzel kişilikleri hariç, ulusal kanunlarca tanınmış, Ulusal Çiftçi Kayıt Sistemi veya Ulusal Hayvan Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olan gerçek kişiler ve tüzel kişilerdir.
- Başvuru sahibi (gerçek kişi olması durumunda kendisi, tüzel kişiliklerde, tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili olan kişi) ziraat, veterinerlik veya ilgili diğer uzmanlık alanındaki bir ziraat meslek lisesi, meslek yüksekokulu veya üniversite diploması ile (master veya doktora dahil) ya da ilgili ulusal kayıt sistemleri tarafından belgelenebilecek şekilde tarım ya da ilgili diğer uzmanlık alanında minimum üç yıl çalışma deneyimi ile yeterliliğini kanıtlamalıdır.
- Nihai ödeme talebinin yapıldığı tarihe kadar, tarımsal işletmeler çevre koruma ve hayvan refahı konularındaki minimum ulusal gereklilikleri yerine getirmek zorundadırlar.
- Nihai ödeme talebinin yapıldığı tarihte başvuru sahipleri Ulusal Hayvan Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmalıdır.
- Yatırım döneminin sonunda, desteklenen yatırımlar, yatırımın kapsamı ile ilgili olan hayvan refahı ve çevre koruma konularındaki ilgili AB standartları ile uyum sağlamalıdır.

Kanatlı eti üreten tarımsal işletmeler sektöründe **“broyler”** başvurularında **kapasite arttırımı içermeyen aktif mevcut işletmeler** bütün IPARD uygulama illerinde destek kapsamında iken; yalnızca Erzincan, Sivas ve Elazığ illerinde yeni işletmeler de destek kapsamındadır.

Hindi ve kaz kapsamında yapılacak başvurularda yeni ve mevcut işletmeler (kapasite arttırımı dahil) tüm IPARD illerinde destek kapsamında olmaya devam etmektedir.

TARIMSAL İŞLETMELERİN FİZİKİ VARLIKLARINA YÖNELİK YATIRIMLAR

Sektörler	Destek Miktarları	Kapasite Durumu
Süt	En az 5.000 Avro En fazla 500.000 Avro	En az 10, en fazla 120 süt ineği veya En az 5, en fazla 50 süt veren manda veya En az 50, en fazla 500 süt veren koyun veya En az 50, en fazla 500 süt veren keçi
Kırmızı Et/ Beyaz Et	Kırmızı Et En az 5.000 Avro En fazla 500.000 Avro Beyaz Et En az 5.000 Avro En fazla 250.000 Avro Kaz Eti En az 5.000 Avro En fazla 125.000 Avro	Kırmızı Et En az 30, en fazla 250 siğir veya En az 10, en fazla 50 manda veya En az 100, en fazla 500 koyun veya En az 100, en fazla 500 keçi Beyaz Et En az 5.000, en fazla 50.000 broyler veya En az 1.000, en fazla 8.000 hindi veya En az 350, en fazla 3.000 kaz
Yumurta Tavukçuluğu	En az 5.000 Avro En fazla 500.000 Avro	En az 20.000, en fazla 100.000 yumurta tavuğu <ul style="list-style-type: none"> Tesislerinde ve ekipmanlarında yenileme ihtiyacı bulunan veya işletmesini başka bir yere taşımak isteyen (aynı ilde olmak kaydı ile) mevcut tarımsal işletmeler destek için uygundur. Hayvan refahı koşullarını yerine getirmek amacıyla mevcut tarımsal işletmeler, kapasitelerini artırmadan, mevcut yumurta tavukçuluğu işletmeleri için binalarını genişletebilirler. İşletmenin taşınması durumunda, mevcut tarımsal işletmenin başvuru sahibine ait olması gerekmektedir.

Yumurta tavukçuluğu sektörü için, yatırımın mevcut işletmenin kapatılarak yerine yeni bir işletme kurulumunu içermesi durumunda, mevcut işletme ile yeni kurulacak işletmenin aynı il sınırları içinde olması gerekmektedir.

DESTEK ORANLARI

Bu tedbir kapsamında destek oranı, uygun harcama tutarının **%50 - %70**'i arasında değişmektedir.

1. **Tüzel kişiler** için kamu katkısı toplam uygun harcama tutarının **% 50**'sidir.
2. **Gerçek kişiler** için kamu katkısı toplam uygun harcama tutarının **%55**'idir.
3. **Üretici örgütleri ve üretici örgütünün hakim ortak (ortaklık payının %50'den fazla) olduğu tüzel kişilikler** için kamu katkısı toplam uygun harcama tutarının **%60**'idir.

Yukarıda belirtilen destek oranlarına ek olarak aşağıda belirtilen durumlarda destek oranı artacaktır;

- Destek kararı alındığı tarihte, başvuru sahibinin (başvuru sahibi gerçek kişi ise kendisi, başvuru sahibi üretici örgütü veya hakim ortağı üretici örgütü olan tüzel kişilik ise temsil ve ilzama yetkili kişi/ kişiler) 40 yaşın altında olması durumunda destek oranı **%5** artacaktır.
- Yatırım, IPARD Programı Bölüm 8.1'de tanımlanan şekilde dağlık bir alanda yapılıyor ise destek oranı **%5** artacaktır.

DETAYLI BİLGİYE NASIL ULAŞILIR?

Başvuru çağrı ilanlarımıza, desteklerimizle ilgili her türlü ayrıntılı bilgiye İl Koordinatörlüklerimizden ve Kurumumuzun internet adresinden (www.tkd.gov.tr) ulaşılabilir. Ayrıca başvuru sahipleri soru ve sorunlarıyla ilgili olarak 444 8535 numaralı TKDK Yardım Masası hattını arayabilirler.

İL KOORDİNATÖRLÜKLERİ İLETİŞİM BİLGİLERİ

İL ADI	ADRES	TELEFON
AFYONKARAHİSAR	Karaman Mahallesi Albay Reşat Çiğiltepe Caddesi No:9 Karaman İş Merkezi A Blok Kat:3 Merkez/AFYONKARAHİSAR	0272 214 10 88
AĞRI	Abide Mahallesi Erzurum Caddesi 612 Sokak No:1 Merkez/AĞRI	0472 215 33 55
AKSARAY	Meydan Mahallesi Küçük Bölçek Caddesi No:141 Merkez/AKSARAY	0382 222 00 80-81
AMASYA	Şehirüstü Mahallesi Torumtay Sokak Şeref Yüce İş Merkezi No:5 Merkez/AMASYA	0358 212 59 44
ANKARA	Hilal Mahallesi Rabindranath Tagore Caddesi (4.Cadde) No:66 Yıldız Çankaya/ANKARA	0312 438 35 00
ARDAHAN	Karagöi Mahallesi Kongre Caddesi No:76 Merkez/ARDAHAN	0478 211 35 02
AYDIN	Ata Mahallesi Astim OSB No:98 Efeler/AYDIN	0256 231 09 71-81
BALIKESİR	Paşaalanı Mahallesi Dereboyu Caddesi No: 2/2 Karesi/BALIKESİR	0266 245 58 61
BURDUR	Konak Mahallesi Güzelleştirme Caddesi No:14 Merkez/BURDUR	0248 232 69 99
BURSA	Barış Mahallesi İzmir Yolu Caddesi No:158 Nilüfer/BURSA	0224 243 85 35
ÇANAKKALE	Barbaros Mahallesi Şehit Gürol Caddesi No:93/C Merkez/ÇANAKKALE	0286 215 00 36-46
ÇANKIRI	Cumhuriyet Mahallesi Tefik Fikret Caddesi No:3/1 Merkez/ÇANKIRI	0376 212 18 03-04
ÇORUM	Ulukavak Mahallesi Selçuk 1.Caddesi PTT Başmüdürlüğü Binası No:10 Merkez/ÇORUM	0364 223 00 27
DENİZLİ	15 Mayıs Mahallesi Gazi Kemal Bulvarı No:155 Pamukkale/DENİZLİ	0258 261 79 79
DIYARBAKIR	Şanlıurfa Yolu 1.Km. Gündoğan Plaza Kat:3 No:13 Kayapınar/DIYARBAKIR	0412 252 12 89
ELAZIĞ	Ataşehir Mahallesi Malatya Caddesi No:177 Merkez/ELAZIĞ	0424 248 07 69-70
ERZİNCAN	Gülábibey Mahallesi 13 Şubat Caddesi No:23 Merkez/ERZİNCAN	0446 223 44 23
ERZURUM	Şükürpaşa Mahallesi T.M.O. Lojmanları Sokak No:1 Yakutiye/ERZURUM	0442 235 15 83-84
GİRESUN	Kale Mahallesi Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No:16 Merkez/GİRESUN	0454 254 00 70
HATAY	Haraparası Mahallesi Hacilar Caddesi Bayır İşhane A Blok No: 43/A Antakya/HATAY	0326 225 12 23
ISPARTA	Eğirdir Yolu Üzeri İl Özel İdaresi Yerleşkesi/ISPARTA	0246 224 38 00
KAHRAMANMARAŞ	Egemenlik Mahallesi Hoca Ahmet Yesevi Bulvarı No: 4 Dulkadiroğlu/KAHRAMANMARAŞ	0344 235 12 60
KARAMAN	Yunuskent Mahallesi Alparslan Türkeş Bulvarı No:2 Merkez/KARAMAN	0338 217 20 00
KARS	Yenişehir Mahallesi Ali Gaffar Okkan Bulvarı No:76-4 Merkez/KARS	0474 212 40 51
KASTAMONU	Topçuoğlu Mahallesi Vali Enis Paşa Caddesi No:19 Kat:4 Merkez/KASTAMONU	0366 214 01 09
KONYA	Musalla Bağları Mahallesi Kule Cad. No:2 Kule Plaza İş Merkezi Kat:7 No:6 Selçuklu/KONYA	0332 233 92 93
KÜTAHYA	Vefa Mahallesi 2. Sardunya Sok. No:1-1A-1B-1C Merkez/ KÜTAHYA	0274 225 02 00
MALATYA	Cevherizade Mah. Milli Egemenlik (Emeksiz) Cad. No:57 Battalgazi/ MALATYA	0422 323 38 01-02
MANİSA	Aynalı Mahallesi Mimar Sinan Caddesi No:51 Yunusemre/MANİSA	0236 250 45 45
MARDİN	Yenişehir Mahallesi Vali Ozan Bulvarı No:95 Artuklu/MARDİN	0482 212 47 12
MERSİN	Bahçelievler Mahallesi H.Okan Merzeci Bulvarı No:507/A Yenişehir/MERSİN	0324 326 27 27
MUŞ	Kültür Mahallesi Hürriyet Cad. Merkez Camii Arkası 182. Sokak No:7 Merkez/MUŞ	0436 212 10 70-71
NEVŞEHİR	Kapucubaşı Mahallesi Atatürk Bulvarı No:105/1 Merkez/NEVŞEHİR	0384 212 50 00
ORDU	Akyazı Mahallesi 793 Sok. No:18 Altınordu/ORDU	0452 212 13 48
SAMSUN	Güzelyalı Mahallesi 3004 Sokak No:7 Atakum/ SAMSUN	0362 439 30 76-77
SİVAS	Mevlana Mahallesi Yahya Yerlikaya Sokak No:17 Merkez/ SİVAS	0346 222 04 27
ŞANLIURFA	Paşabağı Mahallesi Adalet Caddesi No:9 Halilîye/ ŞANLIURFA	0414 314 15 39
TOKAT	Yeşilirmak Mahallesi Çeçenistan Caddesi No:7 Cangözler İş Merkezi Merkez/TOKAT	0356 213 06 32
TRABZON	Kaşüstü Mahallesi Devlet Karayolu Caddesi Köleoğlu İş Merkezi No:53 Kat:1 Yomra/TRABZON	0462 225 03 85
UŞAK	Durak Mahallesi Gülseven Sokak No:6Merkez/UŞAK	0276 224 55 53
VAN	Bahçivan Mahallesi Kazım Karabekir Caddesi Turşak Apt. No:66/A İpekyolu/VAN	0432 210 23 33
YOZGAT	Erdoğan Akdağ Mah. Karayolları Cad. Kentpark Karşısı No:16 Merkez/YOZGAT	0354 217 28 35

TKDK

Turan Güneş Bulvarı No: 68 Çankaya, Ankara
444 8 535
www.tkd.gov.tr

*Tüm hakları Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumuna aittir. İzinsiz çoğaltılamaz. Parayla satılamaz.
Avrupa Komisyonu bu yayın içeriğinden sorumlu değildir.*

